

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 668/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II, odboru kriminálnej polície, 3. oddelenie vyšetrovania ČVS: ORP-713/3-VYS-B2-2020 z 9. októbra 2020 a uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1Pn/653/20/1102-9 z 26. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 149 ústavy, práva na vyšetrenie trestných činov podľa čl. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) napadnutými uzneseniami, ktorými bolo odmietnuté jeho trestné oznámenie. Sťažovateľ žiada zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľ podal 22. júna 2020 trestné oznámenie z dôvodu podozrenia, že pravdepodobne osobami uvedenými v trestnom oznámení bol každý rok čiastkovými útokmi v časovom období rokov 2001 až 2007 páchaný trestný čin porušovania práv k ochrannej známke, obchodnému menu a chránenému označeniu pôvodu. Sťažovateľ uviedol, že bol majiteľom ochranných známk [REDAKOVANÉ] no neudelil súhlas na ich používanie spoločnostiam [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ]

3. Napadnutým uznesením vyšetrovateľa bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Bolo zistené, že aj podozriví si zaregistrovali ochrannú známku, ktorú používali na katalógy, letáky a prospekty, ktorými propagovali poskytovanie tovarov a služieb spojených s financovaním, a trieda, na ktorú mali vydané osvedčenie, im umožňovala takéto propagačné materiály vydávať a ďalej rozširovať. Pravdepodobná zameniteľnosť na strane verejnosti z dôvodu zhodnosti slovnej ochrannej známky [REDAKOVANÉ] nebola ničím preukázaná. Čo sa týka grafického zobrazenia ochranných znáмок, vyšetrovateľ rovnako vyhodnotil, že nemožno v žiadnom prípade hovoriť o ich podobnosti a už vôbec nie o zhodnosti. Na základe týchto skutočností vyšetrovateľ skonštatoval, že nedošlo k naplneniu znakov zločinu porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu a ani k inému trestnému činu.

4. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením prokuratúry zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátor okresnej prokuratúry preskúmal napadnuté uznesenie, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, a vyhodnotil, že dokazovanie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu. Po uvedení skutkových okolností vyplývajúcich zo spisu potvrdil odôvodnenosť a zákonnosť postupu vyšetrovateľa a skonštatoval, že v posudzovanom prípade nedošlo k naplneniu znakov trestného činu. Vyhodnotil, že spoločnosti [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], používali pri výkone svojej podnikateľskej činnosti svoje ochranné známky, ktoré im zaregistroval Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, pričom neboli zistené také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že by neoprávnene používali ochranné známky sťažovateľa.

III.

5. Podľa sťažovateľa napadnutými uzneseniami boli porušené jeho základné práva, pretože zistenia a právne názory v nich uvedené považuje za nesprávne, zmatečné, vnútorne protirečivé a výklad právnych noriem aplikovaných na uvedený prípad je v rozpore s požiadavkou ústavne konformnej interpretácie právnych noriem. Sťažovateľ namieta, že výklad právnych noriem v napadnutých uzneseniach je svojvoľný, účelový a nemá žiadnu vnútornú logiku. Podľa sťažovateľa došlo k porušeniu ústavného zákazu diskriminácie v jeho neprospech s ohľadom na politické postavenie, zmýšľanie, majetok a osobné vzťahy podozrivého [REDAKOVANÉ] s inými politikmi, ktorí v súčasnosti pôsobia ako vrcholní predstavitelia orgánov činných v trestnom konaní.

6. Sťažovateľ zastáva názor, že ním uvedený trestný čin nebol dostatočne vyšetrený, a preto bolo porušené jeho právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vzhľadom na pozitívne záväzky Slovenskej republiky vyšetriť trestný čin aj čl. 2 a 3 dohovoru. Sťažovateľ ďalej namieta porušenie svojho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, pretože je toho názoru, že jeho majetkové práva boli porušené protiprávnou činnosťou podozrivých osôb. Sťažovateľ zastáva názor, že prokurátor svojím uznesením porušil jeho právo podľa čl. 149 ústavy.

IV.

7. Napadnuté uznesenie vyšetrovateľa bolo predmetom prieskumu realizovaného okresnou prokuratúrou na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o sťažnosti bolo skončené

uznesením okresnej prokuratúry. Právomoc okresnej prokuratúry rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Preto bola sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu vyšetrovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

8. Čo sa týka napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, treba uviesť, že právo na začatie alebo vedenie trestného konania voči označenej osobe, napr. na základe podaného trestného oznámenia, nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 340/2014, II. ÚS 620/2016). Rovnako súčasťou tohto práva nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Oznamovateľ má právo byť oboznámený s opatreniami prijatými na základe jeho oznámenia a má tiež právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa po podaní oznámenia. Procesným oprávneniam oznamovateľa (poškodenej osoby) však nezodpovedá aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní začať trestné konanie na základe jeho oznámenia. Inak povedané, právo na súdnu ochranu nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v trestnom konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa (III. ÚS 372/2017, III. ÚS 237/2021).

9. O porušení označených práv by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon. Ústavný súd nie je súčasťou systému orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

10. Tak tomu v prípade sťažovateľa vôbec nie je. Vyšetrovateľ a prokurátor trestné oznámenie sťažovateľa preverili, teda preskúmali prípadnú trestnú zodpovednosť podozrivých osôb a na základe vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že v uvedenom prípade nedošlo k naplneniu materiálnych a formálnych znakov niektorej zo skutkových podstát trestného činu konkrétnou osobou. Okresná prokuratúra sa v označenom konaní zaoberala sťažnosťou sťažovateľa a vyhodnotila ju tak, že ju odmietla ako nedôvodnú, pričom sťažovateľovi oznámila, že postup

a právne závery vyšetrovateľa pri vybavení trestného oznámenia boli zákonné. Napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry nejaví známky svojvoľnosti, ale podrobne sa zaoberá zhodnotením skutkového stavu, pričom zohľadňuje všetky listinné dôkazy súvisiace s vecou sťažovateľa.

11. Čo sa týka porušenia práva zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, treba uviesť, že tento článok ústavy je vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a ako taký má charakter všeobecných ústavných princípov. Napriek tomu, že je implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, nemá charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (I. ÚS 7/2010, I. ÚS 518/2013, III. ÚS 145/2020).

12. Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená napr. na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (Dziedzic proti Poľsku, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers proti Švédsku, č. 11826/85, rozsudok ESHP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek proti Poľsku, č. 10675/02, rozsudok ESHP z 21. 9. 2004, bod 48).

13. Čo sa týka namietaného porušenia čl. 2 a 3 dohovoru, z ktorých podľa sťažovateľa vyplývajú pozitívne záväzky Slovenskej republiky vyšetriť trestný čin, k tomu treba uviesť, že elementárnym predpokladom úspešného uplatňovania ochrany práv vyplývajúcich z čl. 2 a 3 dohovoru, medzi ktoré patria právo na život, zákaz mučenia a ponižujúceho zaobchádzania, je tvrdenie o materiálnej stránke týchto článkov, teda že k takému konaniu došlo zo strany orgánov verejnej moci alebo súkromných osôb. Vzhľadom na to je bezpredmetné zaoberať sa porušením čl. 2 a 3 dohovoru, keďže tieto články dohovoru nemajú súvis so sťažovateľovou ústavnou sťažnosťou.

14. Orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie sťažovateľa riadne prešetrili a orgány prokuratúry riadne preskúmali jeho sťažnosť a zistili, že nedošlo k preukázaniu trestnej zodpovednosti konkrétnych páchatel'ov trestného činu alebo k zisteniu spáchania akéhokoľvek trestného činu. Postupu orgánov činných v trestnom konaní nemožno z ústavného hľadiska nič vytknúť. Navyše v danom prípade trestné právo ako krajný prostriedok ochrany práv nenahrádza a nesmie nahrádzať súkromnoprávne prostriedky ochrany práva. V sťažovateľovej veci ide predovšetkým o spor civilného charakteru, pričom z neho plynúci konflikt neprekročil svojou intenzitou a následkami hranicu trestnoprávnej zodpovednosti. Namietané uznesenie prokurátora nevedlo k porušeniu základných práv sťažovateľa, preto bola sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu prokurátora podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu